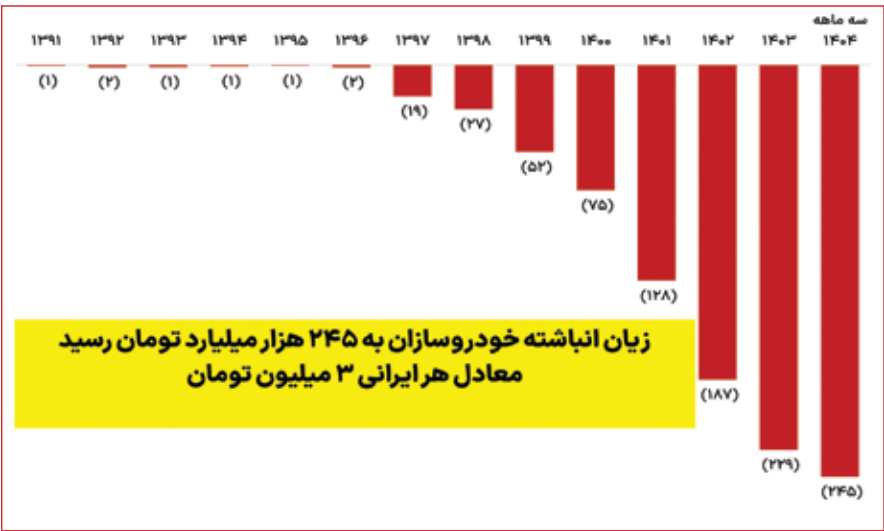

روزنامه ایران بررسی می کند

سیاست گذار چگونه به بازار سهام سیگنال مثبت بدهد؟

نسخه خودرویی

برای احیای بورس

گزارش خبری

بهزاد بهمن نژاد/ معاون سردبیر گروه بورس

تهران هستند. در نگاهی کلی چهار مسأله یا نگرانی باعث فشار فروش سنگین در بازار سهام شده است: نااطمینانی های غیراقتصادی، نگرانی از تعطیلی صنایع به دلیل ناترازی انرژی، بالا ماندن نرخ بهره و مبهم بودن چشم انداز قیمت گذاری دولتی و مشکلات حاکمیت شرکتی. چالش اول در اختیار تیم اقتصادی نیست؛ دومی، راهکار کوتاه مدت ندارد؛ کاهش نرخ بهره با در نظر گرفتن بالا ماندن انتظارات تورمی اقدام پریسک محسوب می شود؛ اما گزینه چهارم برای سیاست گذار در دسترس است.

تیم اقتصادی دولت که به تازگی توانست با یک گام مثبت در زمینه کاهش تعرفه واردات خودرو و پیش تر، واگذاری مدیریت خودروسازان به بخش خصوصی به متعادل شدن بازار خودرو کمک کند، می تواند با یک گام تکمیلی دو میوه شیرین برای اقتصاد به همراه بیاورد و آن هم «حذف قیمت گذاری دولتی خودروسازان» است. زیان انباشته خودروسازان اکنون به ۲۴۵ هزار میلیارد تومان، حدوداً معادل هر ایرانی ۳ میلیون تومان رسیده است. اولین میوه حذف قیمت گذاری دولتی خودرو فراهم شدن شرایط برای جریان زیان انباشته خودروسازان است. اما میوه دوم سیگنالی است که به سرمایه گذاران داده می شود مبنی برآنکه دولت در مسیر اصلاحات اقتصادی جدی است و فضا برای سرمایه گذاری و مشارکت دادن بخش خصوصی فراهم است. این اتفاق مهم ترین بسته حمایتی و تقویتی بورس تهران خواهد بود که امید است مورد توجه دولتمردان قرار گیرد.

بازار سهام یکی از ضعیف ترین عملکردهای هفتگی خود را در آغاز مرداد تجربه کرد و روز گذشته شاخص کل با افت ۵۲ هزار واحدی به رقم ۲ میلیون و ۶۸۲ هزار واحد رسید. حدود ۹۰ درصد نمادها منفی بودند و در پایان بیش از چهار هزار میلیارد تومان سفارش پشت صف های فروش باقی ماند. همچنان پول ها از سهام خارج و به پناهگاه صندوق های درآمد ثابت و طلا سرازیر می شوند؛ اما مهم ترین رویداد معاملات دیروز بازگشایی نماد ایران خودرو بود که حواشی بسیاری به همراه داشت.

امیدی که ناامید شد؟

اقدام مثبت واگذاری مدیریت ایران خودرو به بخش خصوصی این ذهنیت را به وجود آورده بود که آنها بتوانند این خودروساز بزرگ کشور را از زیان سازی خارج کنند. اما همچنان قیمت گذاری دولتی گریبانگیر این شرکت است و در فصل بهار نیز ایران خودرو زیان ساخت. روند زیان سازی خودروسازان تا حدی پیش رفته که اکنون بیش از ۲۴۵ هزار میلیارد تومان زیان انباشته برای این صنعت به ثبت رسیده است. طبق تازه ترین اطلاعات منتشر شده روی کدال، ایران خودرو به خاطر خسارت قیمت گذاری دولتی از وزارت صنعت، سازمان حمایت و شورای رقابت شکایت کرده است. در همین رابطه، رئیس سازمان بورس نیز به وزیر صمت نامه نوشت و گفت «هرچه سریع تر قیمت گذاری خودرو را تعیین تکلیف کنید.» باید دید دولت که پیشتر با کاهش معنادر تعرفه واردات خودرو گامی مثبت برداشت و خودرو را از کالی سرمایه ای به کالی مصرفی تبدیل کرد، گام تکمیلی برای حذف قیمت گذاری دولتی را برمی دارد یا خیر.

حمایت ها در راه بورس؟

سید علی مدنی راده، وزیر اقتصاد وعده داده بزودی برای ارائه بسته حمایتی از بازار سرمایه

موج دوم تزریق پول به بازار سهام

امیر لعلی، مدیر روابط سازمان بورس اوراق بهادار در شبکه اجتماعی شخصی خود با انتشار تصویری از برگزاری جلسه مشترک میان مدیران بازار پول و سرمایه خبر داد. پیگیری های روزنامه ایران نشان می دهد این جلسه که در سطوح عالی برگزار شده با هدف ادامه حمایت ها از بازار سهام بوده است. طبق مصوبه قبلی قرار بود نظام بانکی ۶۰ هزار میلیارد تومان از بازار سرمایه حمایت کند که ۳۳ همت آن در یک فاز به بازار تزریق شد و با ثبات نسبی در بورس روند آن متوقف شد. مجدداً با افزایش فشار فروش ها در معاملات این هفته، تصمیم شد ۲۷ همت باقی مانده تصمیم شد ۲۷ همت باقی مانده از روز شنبه از طریق اوراق تبیی به بورس تزریق شود.

یادداشت

حسن کاظم زاده

کارشناس بازار سرمایه

۲+۱ چالش بزرگ سیاست گذار در بازار سرمایه

بورس در حال حاضر با چالش های مختلفی مواجه است که می توان در مجموع آنها را به دو دسته کلی تقسیم کرد. دسته اول مربوط به فضای کلی حاکم بر بنگاه های اقتصادی و کسب و کارهاست و دسته دوم به صورت خاص مربوط به شرکت های پذیرفته شده در بورس است. از منظر کدال اقتصاد در سال های اخیر به طور خاص از سال ۱۴۰۰ به بعد، فضای سیاست گذاری اقتصادی به ضرر بنگاه های اقتصادی و کسب و کارها رقم خورده است. سیاست تخصیص انرژی، سیاست نرخ گذاری انرژی، سیاست نرخ گذاری ارز، سیاست قیمت گذاری دولتی، سیاست پولی در سهم بخش های مختلف از تسهیلات به گونه ای بوده است که اولاً پایداری فعالیت را در بنگاه ها از بین برده و دوماً بهای تمام شده تولید و فعالیت را بشدت افزایش داده است. برای سرو سامان یافتن بورس به عنوان بازار ثانویه سهام بنگاه های اقتصادی، در اولین اقدام باید این مدل سیاست گذاری که به ضرر بخش مولد اقتصاد است، اصلاح شود.

اما دسته دوم چالش های بورس مشخصاً مربوط به شرکت های سهامی عام، خصوصاً شرکت های سهامی خصوصی شده است. این شرکت ها از نظر مالکیت از حالت دولتی خارج شده اند و در اکثر آنها یا دولت سهمی ندارد یا سهم ناچیزی هنوز در مالکیت دولت است. اما ساختار خصوصی سازی به گونه ای طراحی شده است که همان مدیریت این شرکت ها توسط وزارتخانه ها یا سایر ارکان دولتی و شبه دولتی انجام می شود. به عبارت دیگر فقط مالکیت سهام به سهامداران غیر واگذار شده و دولت توانسته است با ساختار بندی شبه دولتی، نفوذ مدیریتی خودش را در اکثر بنگاه ها و شرکت های عرضه در بورس حفظ کند. مدیران شرکت های تعیین شده از سوی دولت و نهادهای شبه دولتی، در نهایت برنامه های دولت را پیگیری می کنند. برای رفع این دغدغه حاکمیت شرکتی در شرکت های سهامی عام باید تثبیت شود. با حاکم شدن حاکمیت شرکتی در شرکت های خصوصی شده، هزینه های غیر ضروری، برنامه های توسعه غیر اقتصادی، تصمیمات غیر کارشناسی و سوء استفاده های مدیریتی رفع خواهد شد و همین باعث افزایش بهره وری و حاشیه سود شرکت ها خواهد شد.

در کنار این دو دسته چالش یک موضوع مهم نیز وجود دارد؛ دولت ها در ایران به طور سنتی به بورس به دید تأمین مالی نگاه کرده اند. به عبارت دیگر، همیشه جریان نقد از سوی بورس به سمت دولت و نهادهای شبه دولتی بوده است. به همین دلیل رونق بازار ثانویه بجز در مواقع خاص عمدتاً برای دولت اهمیت نداشته است. این در حالی است که دولت ها و ارکان اقتصادی مانند وزارت اقتصاد و بانک مرکزی همواره باید دغدغه رونق در بازار ثانویه داشته باشند. رونق به معنی رشد مدام قیمت سهام یا جلوگیری از افت قیمت آن نیست. رونق به معنی فراهم آوردن شرایطی است که بازار ثانویه سهام فارغ از قیمت، همواره دایر و در حال فعالیت باشد.

رئیس کل سازمان امور مالیاتی در شورای گفت و گوئی رسانه؛

استمرار حرکت تحولی نظام مالیاتی در گرو تعامل و مفاهمه در جامعه است

داخلی براساس آمار بانک مرکزی رشد قابل توجهی داشته است و در سال ۱۴۰۳ به ۳/۸ درصد رسیده است.

سبحانیان گفت: نسبت مالیات به هزینه های جاری دولت در سال های قبل از ۱۴۰۰ کاهش یود اما بعد از ۱۴۰۰ افزایشی شد و اکنون ۶۵.۵ درصد هزینه های جاری دولت توسط مالیات تأمین می شود.

رئیس کل سازمان امور مالیاتی در ادامه افزود: نسبت مالیات به منابع بودجه عمومی اکنون نزدیک به ۵۰ درصد است در حالی که تا قبل از سال ۱۴۰۰ زیر ۳۰ درصد بوده است.

رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور تصریح کرد: اصلاح فرآیندهای مالیات ستانی برای اینکه مالیات مانعی برای کسب و کارها نباشد برای ما بسیار حائز اهمیت است.

سبحانیان گفت: در حال حرکت به سمت هوشمندسازی مالیاتی هستیم تا مودیان کمتر به ادارات ما مراجعه کنند. در این راستا طی سال های قبل صد درصد پرونده ها

رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور گفت: نظام مالیاتی کشور باشتاب در حال حرکت به سمت هوشمندسازی است که تداوم آن، نیازمند تعامل و مفاهمه در جامعه به واسطه اطلاع رسانی دقیق است.

سید محمد هادی سبحانیان رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور در نشست با سردبیران رسانه ها گفت: در سازمان امور مالیاتی در حال انجام حرکت های متعددی هستیم که نیازمند اطلاع رسانی دقیق است. سازمان امور مالیاتی اولین وظیفه اش همانند سایر کشورها تأمین منابع جاری بودجه دولت است.

وی افزود: روند وصولی سازمان امور مالیاتی طی دو سال گذشته افزایش یافته است به طوری که سال گذشته ۱۲۲۹ همت وصول درآمدهای مالیاتی مان بوده است.

رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور گفت: سال گذشته حدود ۱۰۳۰ همت به خزانه دولت واریز کردیم. نسبت مالیات به تولید ناخالص

حسینی کیا، نماینده مجلس شورای اسلامی مطرح کرد:

تقویت اعتماد عمومی

با طرح نشان دار کردن مالیات ها

این طرح، مردم می توانند به طور مستقیم ببینند که مالیاتشان چگونه و در کجا خرج می شود. همین موضوع باعث شکل گیری نوعی حس مشارکت و تعلق نسبت به فرآیند توسعه می شود. نماینده سقتر کرمانشاه افزود: زمانی که مردم بتوانند در تعیین اولویت پروژه های عمرانی منطقه خودشان نقش داشته باشند، طبیعتاً انگیزه آن ها برای پرداخت مالیات نیز افزایش پیدا می کند. این طرح می تواند در شهرستان ها و مناطق محروم، نقطه اتصال میان مردم، دولت و توسعه باشد. به ویژه در شرایطی که بسیاری از مناطق کشور با مشکلاتی در حوزه زیرساخت ها مواجه اند، مشارکت مستقیم مردم در انتخاب و حمایت از پروژه ها باعث می شود که منابع دقیق تر و عادلانه تر تخصیص پیدا کند.

حسینی کیا با بیان اینکه این طرح در آغاز راه است، تأکید کرد: هنوز بسیاری از مردم در جریان این سازوکار جدید نیستند و نیاز به اطلاع رسانی دقیق تری وجود دارد. اما تجربه سال گذشته

نایب رئیس کمیسیون صنایع و معادن مجلس با اشاره به نقش راهبردی طرح نشان دار کردن مالیات ها در توسعه پایدار و عدالت منطقه ای، گفت: این طرح، می تواند مدلی برای حکمرانی مشارکتی در اقتصاد باشد؛ مدلی که در آن مردم نه فقط پرداخت کنند، بلکه ناظر و تصمیم گیر هم هستند. این طرح، با اعتباری بیش از ۱۸ هزار میلیارد تومانی، در سال جاری نیز ادامه خواهد یافت. سیدجواد حسینی کیا، نایب رئیس اول کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی، با اشاره به مزایای طرح نشان دار کردن مالیات ها، آن را روشی تازه برای جلب مشارکت مردم و تقویت انگیزه در پرداخت مالیات دانست و گفت: یکی از مشکلات مزمن نظام مالیاتی کشور این بوده که مردم ارتباط مشخصی میان مالیاتی که پرداخت می کنند و پروژه هایی که در مناطق آن ها اجرا می شود، احساس نمی کردند. همین مسئله باعث می شد نگاه بخشی از مودیان به مالیات، نگاه هزینه ای و بدون بازخورد باشد. اما با اجرای

از سال ۱۳۸۷ داشتیم و این موجب چالش جدی با مودی شده بود. در حال حاضر با استفاده از درصدیسی سیستمی حدود ۴ میلیون پرونده را رسیدگی و قطعی کردیم.

سبحانیان با اشاره به تأکید رئیس جمهور مبنی بر اجرای مؤثر ماده ۱۶۹ مکرر قانون مالیات های مستقیم گفت: بر این باوریم که با اتصال کد ملی، کد زمین و غیره به سیستم هایمان می توانیم حکمرانی مبتنی بر داده داشته باشیم.

رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور تصریح کرد: در حال طراحی یک کارپوشه براساس کد ملی اشخاص هستیم که شخص می تواند فعالیت های تجاری و اقتصادی خود را در درون آن مشاهده کند.

سبحانیان ادامه داد: با استفاده از هوش مصنوعی و زیرساخت های مربوطه توانستیم مودیان مالیاتی جدید را شناسایی کنیم و

مودیان ارسال شده بود برای کاهش اصطکاک یا مودیان، بدون رسیدگی قطعی کردیم. وی افزود: چند میلیون پرونده مالیاتی مفتوح

به این طرح اختصاص یافت و در نتیجه آن، حدود دو هزار پروژه عمرانی در حوزه های مختلف، به ویژه آب رسانی و راه سازی، در مناطق مختلف کشور به اجرا درآمد. این پروژه ها پیش تر به دلیل کمبود منابع، ناتمام رها شده و در اولویت تخصیص ملی قرار نمی گرفتند؛ اما با اجرای این طرح و مشارکت مستقیم مردم، تأمین اعتبار شدند و با خواست و نظر مردم در صدر اولویت ها قرار گرفتند.

نهادهای می تواند زمینه ساز اجرای دقیق، منظم و قابل ارزیابی پروژه ها باشد. وی تصریح کرد: یکی دیگر از پیامدهای مثبت این طرح، تقویت شفافیت مالی در بدنه دولت است. وقتی مردم بداندند مالیاتشان دقیقاً صرف چه کاری می شود و بتوانند گزارش پیشرفت پروژه ها را ببینند، طبیعتاً اعتمادشان به نظام مالیاتی و زین کلبت حکمرانی افزایش می یابد. این اعتماد، زیرساخت

بسیاری از اصلاحات اقتصادی آینده خواهد بود. حسینی کیا در پایان با اشاره به نقش راهبردی طرح در توسعه پایدار و عدالت منطقه ای، گفت: طرح نشان دار کردن مالیات ها اجرا برای حکمرانی مشارکتی در اقتصاد باشد؛ مدلی که در آن مردم نه فقط پرداخت کنند، بلکه ناظر و تصمیم گیر هم هستند. اگر اجرای این طرح به صورت نظام مند و مستمر دنبال شود، زیرساخت ها با نظارت مستقیم مردم سریع تر به سرانجام می رسند و در کنار آن، فرهنگ تازاری از مسؤلیت پذیری و مشارکت عمومی شکل می گیرد؛

فرهنگی ارزشمند و ضروری برای آینده ایران. نماینده سقتر کرمانشاه خاطرنشان کرد: طرح نشان دار کردن مالیات ها که نخستین بار در سال گذشته اجرا شد، اکنون در دومین سال پایی با اعتبار ۱۸ هزار میلیارد تومانی، مسیر توسعه زیرساخت ها را با مشارکت مستقیم مردم ادامه می دهد.

نماینده سقتر کرمانشاه ادامه داد: در سال جاری نیز این روند ادامه یافته و اعتبار این طرح با افزایش قابل توجه، به ۱۸ هزار میلیارد تومان رسیده است. این رقم نشان دهنده اعتماد به شیوه اجرای طرح در سال گذشته و پاسخ مثبت مردم به آن است. انتظار می رود در سال ۱۴۰۴ نیز حجم بیشتری از پروژه های اولویت دار با همین منطق تأمین مالی شوند.

حسینی کیا با تأکید بر ضرورت گسترش جغرافیایی این طرح گفت: انتظار ما این است که طرح نشان دار کردن مالیات ها به شکلی گسترده تر در تمام استان ها و شهرستان ها اجرا شود. بهتر است در هر شهرستان، حداقل چند پروژه عمرانی تعریف شود که مودیان همان منطقه بتوانند به طور مستقیم در آن مشارکت کنند. این موضوع نه تنها به تقویت حس تعلق مردم به توسعه منطقه شان کمک می کند، بلکه ظرفیت های مغفول مانده در استان های دیگر را پررنگ خواهد کرد.

نایب رئیس کمیسیون صنایع و معادن همچنین به نقش دستگاه های اجرایی در موفقیت این طرح اشاره کرد و افزود: اجرای موفق این سازوکار، نیازمند هماهنگی دقیق بین سازمان امور مالیاتی، سازمان برنامه و بودجه و دستگاه های اجرایی در سطح استان ها و شهرستان ها است. تجربه سال گذشته نشان داد که همکاری این